

10:09:32 10/01/05

לכ' נאוה כהן
בריאות פלוס
Y-Net

שלום רב,

הצטערתי לגלות שלא פרסמתם במהדורת האינטרנט של מוסף הבריאות של "ידיעות אחרונות" את מכלול מאמרי התגובה על הכתבה "היהפוך הומו לסטרייט?" מאת ליאת משאט-פריז שציטטה אותי, וגם לא את תשובתי. בכך יצרתם מצג מעוות ובלתי-מאוזן של הוויכוח שהתעורר בעקבות הכתבה. מה שעושה את החלטתכם לבלתי-הוגנת במיוחד הוא שיום אחד בלבד לאחר הכתבה האמורה מיהרתם לפרסם ב"Y-Net" את המאמר הפוגע והמעליב ביותר מבין מאמרי התגובה - מאמרו של טל איתן שהטיל דופי בכישורי המקצועיים - אבל נמנעתם מלפרסם את מאמר התגובה המקצועי של ד"ר רונית אלוני או את תשובתי. בכך למעשה מנעתם ממני את הזכות האלמנטארית להגיב לדברים החמורים שהוטחו בי. חמור מזה: יש בכך גם הטעייה של ציבור קוראי "Y-Net", שנשאר תחת הרושם שמאמרו של טל איתן חתם את הוויכוח ב"ידיעות אחרונות". מאמר זה, להזכירכם, מנסה להטיל אימה על כל אדם המנסה לפנות לטיפול לשינוי האוריינטציה המינית שלו, ובכך פוגע באמינותם של פסיכולוגים, פסיכיאטרים ומטפלים מיניים רבים בישראל.

אני מבקשך לשקול מחדש החלטה מוזרה זו המעמידה אתכם באור לא מחמיא. אם לא תפורסם תגובתי במהדורת האינטרנט אפרסם אותה במקום אחר ברשת, תוך הודעה לקהל הגולשים כי "Y-Net" מונע מהם את קריאת הוויכוח כולו. אני מקווה שלא נגיע לידי כך.

בכבוד רב,

ד"ר אבשלום אליצור

על החופש הלא-טריוויאלי לבחור נטייה מינית

אבשלום אליצור

יש ביטוי חמוד בגמרא (תירגעו, אני אמנם מבר-אילן אבל חילוני מוצהר) "בא הרוג ברגליו": בית-משפט הכריז על נעדר כעל חלל, והנה מופיע הז"ל החצוף בכבודו ובעצמו, אבל השופט לא ייתן לו לקלקל לו את פסק-הדין. כך נוהגת שורת המומחים הזועקת כנגדי שלא ניתן בשום אופן לשנות נטייה מינית, ואם מישהו טוען שנטייתו שונתה אז או שהוא משקר, או שמלכתחילה לא היה הומו אלא סטרייט נזירי (אגב, מומחים יקרים: כמה "מלכתחילה" כאלה מסתובבים אצלכם?). רק אם סטרייט גילה באמצע חייו שהוא הומו – זה אותנטי ואמיץ. כי הומו נשאר הומו וכלום לא יעזור, וזו לא גזענות אלא ליברליזם נאור.

כל החוקרים המחפשים אחר הגן להומוסקסואליות – האמר, ביילי, פילארד, לה-ואי – מצהירים בכנות: לא מצאנו גן כזה וכנראה גם לא נמצא, כמו שאין גן לפדופיליה, לסאדו-מאזו, לפטישיזם או לאהבת גויאבות. מדובר באינטראקציה מורכבת של תורשה וסביבה. אווזים, שמוחם פחות מורכב משלנו, בוקעים מהביצה מבלי ששום גן יאמר להם למי להשתוקק, והם לומדים את זהותם המינית על פי מראהו של מי שגידל אותם. רק התינוקות שלנו, לדברייכם, ננעלו על מיניותם כבר ברחם לפני שאפילו האולטרא-סאונד יכול לגלות מה יש להם בין הרגליים. כמה עצוב, כמה חסר-תקווה, ולמרבה המזל – כמה חסר-שחר.

תשאלו כל רפתן: פרות שנשארו בלי זכר עולות זו על זו. גנטיקה? תכניסו פר לרפת וכל ה"לסביות" תעזבנה זו את זו. מכאן עשה פרויד צעד קטן לפרות אבל צעד ענק לאדם: כמו המחסומים

החיצוניים יש גם מחסומים פנימיים. כשנער חש ששדיים רק מגעילים אותו, כשאשה אומרת שריח של גבר גורם לה להקיא – למה לקבל את זה כעובדת-חיים מוחלטת ולא לברר את מקור הרתיעה? כל אדם מתנסה במהלך חייו בתנודות בטעמו המיני, בתשוקותיו ואפילו בנטייתו. מניין לקחתם את האחריות להודיע לצעיר הרוצה להשתנות ש"אין שום סיכוי" לשינוי כזה? ומהיכן עזות-הפנים לרמוז שכל המטפלים הישראליים המדווחים בפורומים מקצועיים על שינויים בהעדפות המיניות של מטופליהם (יש לי רשימה!) משקרים?

מעולם לא אירע כזאת בתולדות הרפואה והפסיכולוגיה: בקשה של אדם בוגר, לשנות צדדים באופיו ובתחושותיו הגורמים לו סבל, נתקלת באיום **מבחוץ** על איש המקצוע שלא לעזור לו. להפוך אותו לאישה – בוודאי. לגמול מהתמכרויות, להפיג דיכאון ודחפים אלימים – לכך נוצרה הפסיכותרפיה. לגלות את ההומוסקסואליות המודחקת שלו – אחלה! אבל לחקור (יחד איתו!) את עולמו הפנימי כדי להבין מי הוא באמת ומה הוא באמת רוצה – ממה הפחד? על מה ה"עליהום"?

זה לא מוזר שאיש מכם לא טורח לבקש את המחקרים עליהם הסתמכתי, ושהצגתי בפורומים מקצועיים בארץ ובעולם? אתם, כנראה, אינכם זקוקים לכלי השיפוט המשעממים המקובלים במדעי ההתנהגות: אם המחקר עדכני, אם כתב-העת שפוט, אם המדגם וקבוצת הביקורת נרחבים ואם הסטטיסטיקה קפדנית. מחקרים אלה באים מתחום הגנטיקה, חקר המוח והסקסולוגיה (נכון, אני רק פסיקאי בהכשרתי אבל הייתי פרופסור-אורח לנוירופיסיולוגיה במכון בירלה למדע וטכנולוגיה בהודו ואני אחד מעורכי כתב-העת האמריקני Journal of Mind and Behavior). כולם מאשרים שהגמישות המופלאה של המין האנושי חלה גם על ההעדפה המינית, בכל תרבות ובכל גיל.

מילה אישית לסיום. באתי מאהבה. אני מוכן לצעוד בכל שנה במצעד הגאווה כדי ששום רב פנאטי ושום אימא שתלטנית לא ישתמשו בדבריי לכפות על מישהו דרך חיים שאינו רוצה בה. אבל ממש נמאס לי לראות צעירים מבולבלים וקרועים ש"מומחה" חסר-אחריות מנסה להפוך חייהם ככביש חד-סטרי. הגיע הזמן להביא את העובדות הקליניות הפשוטות לכל מחפשי-הדרך הללו מבלי שמישהו ינסה להלך עליהם אימים. מגילת העצמאות האמריקנית קידשה כ"אמיתות מובנות מאליהן" את "הזכויות לחיים, לחופש ולחיפוש אחרי האושר." זכויות אלה תפרחנה רק אם נקשיב למה שהמדע ממשיך להזכיר לנו, שמיניות האדם היא דבר מורכב, נפלא, רב-פנים – ותמיד מסוגל להפתיע.